

De zoon

Karel Tuytschaever

Genre:

Drama

Korte inhoud:

Een man is alleen. Zijn vrouw is weg. Zij liet haar zoon - uit een ander huwelijk - bij hem achter. Hij wordt noodlottig verliefd op zijn stiefzoon, die op zijn beurt zijn avances afwijst. Wanneer de vrouw terugkomt, verandert alles.

De zoon is het resultaat van een onderzoek naar het overspelige lichaam. Het is het tweede deel in een drieluik rond 'lichaam en identiteit'. Dit project kreeg ontwikkelingsgerichte steun van de Vlaamse overheid en SmartBe.

De tekst vindt zijn oorsprong in het Phaedra-verhaal van de schrijvers Seneca, Racine, Claus en Kane.

Exacte rolbezetting:

Man,
Vrouw
Zoon
en Oude vrouw

Rechtenbeheer:

deAuteurs, Brussel

Deze donkerzwarte tragedie moet worden gespeeld door lichamen die iets anders willen dan wat ze tegen elkaar zeggen.

1.

Oude vrouw

In mijn leven is er maar een man geweest. We waren 24 jaar getrouwd. Hij is overleden. Hij was niet de enige in mijn leven. Er waren er voor hem ook. Andere mannen. Na hem ook. Maar allemaal lieten ze geen sporen achter. Ze lieten me zonder littekens. Voordat ik hem ontmoette dacht ik dat ik niet het type was om te trouwen. Mijn ouders hadden een afschuwelijk huwelijk. Een slecht voorbeeld kan een last zijn voor de kinderen. Ze bleven bij elkaar. Maar mijn moeder heeft nooit van mijn vader gehouden. Dat zei ze tegen me. Zomaar. Gewoon. Ooit. Uit het niets. Liefde moet je wel thuis leren. Van mijn vader leerde ik het schoonste. Ken jezelf. En dat ik moest proberen te begrijpen hoe anderen zich voelen. Empathie. Dat is iets krachtigs. De fantasie om anderen te begrijpen. Ik was 27 toen ik mijn eerste man ontmoette. Ik had toen al veel vriendjes gehad. Te veel zouden sommigen zeggen. Maar wat is te veel. En wat is een vriendje. Jongens met wie ik kuste. Jongens met wie ik alleen seks had. Het kwam zelden samen. Ik had meestal de behoefte aan een van de twee. Kussen of seks. Ik liet ze nooit toe in mijn leven. Ze waren een aspect in mijn leven. Ze waren geen deel van mijn leven. Of in mijn leven. Zo wilde ik het. Dat vond ik logisch. Zo had ik het geleerd. Vroeg of laat ging ik ze te klein vinden. Niet genoeg. Ik wilde een man die me kon bezitten. Die me op mijn plek kon zetten. Een man die me kon definiëren. Mijn man was echte, onvoorwaardelijke liefde. Hij gaf me wortels. En vleugels. Hij schudde me wakker. Ik ging leven. Vol passie. Vol respect. Vol. Wij konden alles aan. Mijn man leerde me om een brug te bouwen tussen mijn dromen en wie ik ben. Dat was zijn motto. We moeten een brug bouwen tussen onze dromen en wie we zijn. De meeste mensen vinden nooit liefde omdat onze dromen in de weg zitten. Liefde gaat over acceptatie. Over tot rust komen. Tot rust komen is de triomf der liefde.

2

2.

Man Heb jij al eens nagedacht over onze toekomst.

Vrouw Wat is dat voor een rare vraag.

Man Waarom zijn we bij elkaar als er toch geen toekomst is.

Vrouw Je mag niets verwachten. Je wordt er alleen maar verdrietig van.

Man Ik weet niet wat jij wilt. Wat wil jij nog allemaal doen. Wat zou jij willen zijn en waar en met wie en hoe over 10 jaar.

Vrouw Daar heb ik nog nooit over nagedacht.

Man Dat meen je niet.

Vrouw Daar wil ik niet mee bezig zijn.

Man Altijd jouw gedoe over hier en nu. Als jij niet hier bent heb ik het gevoel dat ik op pauze sta.

Vrouw Je moet doen wat je wil doen.

Man Dit soort uitspraken van jou bedoel ik nu net. Je luistert niet naar wat ik zeg. Ik voel de dingen anders. En ik doe wat ik wil doen. Daar gaat het niet over. Waarom zeg je nooit meer 'ik hou van je'. Omdat je bang bent van iemand die gemeend antwoord met 'ik hou ook van jou'. Is het dat. Misschien moet je me dat nog eens vragen. Misschien antwoord ik niet meer wat je van me verwacht.

Vrouw Ik weet het. Het komt wel goed. Het duurt alleen even. Ik heb je heel hard nodig nu. Ik heb je gemist.

Man Probeer nu niet om te gaan huilen. Krokodillentranen. Jij hebt niets in je lijf dat naar buiten kan komen. We kunnen zo niet verder.

Vrouw Er is toch iets tussen ons. Of beeld ik me alles in.

Man Jij verwacht seks met een relatie.

Vrouw We hebben al zoveel keer gevreeën.

Man In het begin. Ja. Nadien hebben we geneukt. Dat is geen liefde. We hebben seks als we elkaar zien. En zo houden we gezellig onze relatie in stand.

Vrouw Wat moet ik nu met wat je allemaal zegt.

Man 'Ik'. Weet ik veel. En wij. Het gaat hier over 'ons'.

Vrouw Ik weet dat jij mijn man bent. Daarom ben ik hier toch. Ik heb je gemist. Dat zeg ik toch.

Man Echt.

Vrouw Echt gemist. Ik heb het gevoeld. In alles wat ik deed.

Man Heb je eindelijk eens iets gevoeld. Zal ik eens vertellen wat ik heb gevoeld. Toen jij er niet was.

Vrouw Gaan 'we' nu ineens over jouw leven praten. Ik had het gevoel dat jij mij op de rooster aan het leggen was.

Man Ik mag ook niets zeggen.

Vrouw Jawel.

Man Mannen moeten altijd hun mond houden.

Vrouw Nee. Dat is niet waar. Van mij mag je gewoon doorpraten. Ik luister graag naar je. Ik hou van je stem. Ik kijk graag naar je mond als je praat. Hoe die beweegt. Hoe je ogen gaan glinsteren als je kwaad wordt. Dat maakt je sexy.

Man Ik heb het zo gehad. Jij moet altijd het woord hebben. Betekenis geven. Gelijk halen. Want jij hebt de wereld gezien. Ik ben niemand. Ik ben je man niet eens.

Vrouw Ben jij mijn man niet.

Man Nee.

Vrouw Mijn vriend dan.

Man Ik ben niet de vader van je kind. Dan ben je niet echt de man van.

Vrouw Ik hou van je. Maar geen onzin gaan vertellen.

Man Of wat. Het is toch zo. Er is niets dat ons werkelijk bindt.

Vrouw Niet doen.

Man Nu heb ik het gedaan. Wie is er hier de ongelooflijke trut. Ik heb het ook niet makkelijk. Ik ben al die tijd alleen. Je laat me niet zijn zoals ik wil zijn. Zoals ik ben. Kan zijn. Het moet altijd om jou draaien. Jouw carrière. Jij wilt altijd de stempel zijn.

Vrouw Wat wil je dan. Hoe wil jij leven dan. Hoe wil jij door het leven gaan binnen 10 jaar. Wat wil je. Zeg het. Je krijgt het. Want zo zit ik in elkaar. Ik ben mateloos genereus. Dat weet je. Ik doe alles voor je. Maar geen onzin verkopen. Wat wil jij dan. We hebben alles. Wat wil je dan nog meer. Ik ben een gevoelloze feeks. Is het dat wat je wil horen. Ik ben jouw vrouw. Wat wil je nu nog meer. Wat wil je meer.

Man Een normáál leven. Wat ga je doen. Loop je nu weg.

Vrouw Ik vlucht niet. Als het dat is wat je wil insinueren.

Man Was je bang. Daarnet. Ging het even op stop in je hoofd. Durfde je de confrontatie niet aan. Weglopen is makkelijk. Is dit wat je wil in je leven. Hoe het er nu aan toe gaat.

Vrouw Ik heb altijd gezegd dat je moet doen wat je moet doen.

Man Is dit wat je wil in je leven. Dat vroeg ik je. Dit. Hier. En nu. Wij twee. Ik had het me anders voorgesteld. Dat samen. Hoeveel keer in je leven ben je al verhuisd. Weg van iets.

Vrouw Ik weet waar je naartoe wil. Ik vlucht niet. Dat is het niet.

Man Ben je dan zo goed geworden in afscheid nemen. Dat het je niets meer doet.

Vrouw Ik neem nooit afscheid.

Man Het is niet voor niets dat je stations mijdt. Of luchthavens. Afscheid nemen moet altijd onderweg gebeuren.

Vrouw Onderweg zijn is het mooiste dat bestaat.

Man Ik ben diegene die altijd afscheid moet nemen. Heb je daar al eens bij stilgestaan. Afscheid nemen doet pijn. Elke keer opnieuw. Het mindert niet. Het gaat niet steeds makkelijker. In tegendeel. Je wordt er niet beter in.

Vrouw Ik wil samen met jou onderweg zijn.

Man Maar waar naartoe.

Vrouw Waar dan ook. Maakt mij niet uit.

Man Maar ik wil ergens aankomen. Met jou. Thuiskomen. Jij kan gewoon nergens 'zijn'.

Vrouw Dan heb ik het gevoel dat ik stil sta. Dat is niet goed voor een mens. Je moet onderweg zijn. Ik wil je steeds opnieuw kunnen ontmoeten. Niet verdergaan waar het stopte.

Man Ik wil dat je eens iets kiest in je leven. Voor iets gaat. Wil je mij. Kan je eindelijk eens voor iemand anders dan jezelf kiezen. Je hebt toch de wereld gezien.

Vrouw Doe niet zo. Je bent niet zo.

Man Ik had gezegd dat ik niet lang meer alleen wilde zijn. Je had me beloofd dat dat niet meer hoefde. Ik wil niet meer dat je weggaat. Ik kan je blijkbaar niet vertrouwen. Dat is het. Ik wil niet meer dat je weggaat.

Vrouw Je kunt niet alles van mij laten afhangen. Je moet ook een eigen leven opbouwen. We moeten ervaringen kunnen delen.

Man Bang dat je er genoeg van krijgt. Van mij.

Vrouw Misschien wel. En dat jij ook genoeg krijgt van mij.

Man Ontmoet je daar heel veel andere mannen.

Vrouw Ik ga er toch niet voor de mannen heen. Ik ga er om te werken. Om goed te worden in wat ik doe. Beter.

Man Is onze relatie niets waard. Ben ik niets voor jou.

Vrouw Ik zie je doodgraag. Dat weet je best. Ik hou van je. Maar je wilt mijn alles zijn. En dat gaat niet.

Man Jij bent wel mijn alles. Zonder jou kan ik niet leven. Ik ga hier kapot.

Vrouw Ik moet weg nu. Ik moet gaan.

Man We moeten dit toch eerst uitpraten.

Vrouw Praten.

Man We hebben het eindelijk over iets.

Vrouw Ik moet ervandoor.

Man Loop maar weer weg.

Vrouw Ik loop niet weg. Ze verwachten me. Ik kan niet anders.

Man Maar het resultaat is wel hetzelfde.

Vrouw Dat kan ik niet maken.

Man Dat kun je wel. Jij wordt geleefd door anderen. Anderen en hun agenda.

Vrouw We hebben het er nog over.

Man Ik ben nog niet uitgepraat.

Vrouw Ik ben al te laat.

Man Wil je nu zeggen dat het mijn schuld is als je te laat aankomt.

Vrouw Dat zeg ik niet. Die woorden leg jij me in de mond. Maak je niet zo druk. Je ziet spoken. Ik moet gaan nu. Tot later.

Man Durf het niet me straks te laten weten dat je je best zal doen om vroeger thuis te komen. Dat doe je toch niet. Beloof liever niets.

Vrouw Het is goed dat we gepraat hebben. Dag.

3.

Man draagt enkel ondergoed.

Man Je kan toch niet van iemand blijven houden als die er nooit is.

Oude vrouw Wat is nu je probleem. Ik heb je niet voor niets de hele nacht lang verhalen verteld. Je wou niet meer slapen. Bang om opnieuw te gaan dromen. Ik heb je alles verteld. Alle goede raad die ik kon geven. Mijn hele leven ging erdoor heen. Maar je stelt steeds opnieuw dezelfde vraag. Nu wil ik dat jij mij gaat vertellen wat er aan de hand is. Ik ben je aanstellerij beu. Wat is je probleem.

Man Ik herken mezelf niet meer.

Oude vrouw Je ziet er nog goed uit voor je leeftijd. Je moet je niet schamen.

Man Dat bedoel ik niet. Ik weet niet meer wie ik ben.

Oude vrouw Wat bedoel je.

Man Je bent zo wit als de dood. Is er iets dat ik moet weten. Is er iets gebeurd.

Oude vrouw Ik ben de hele nacht wakker gebleven. Meer is er niet aan de hand. Ik ben moe.

Man Je moet goed rusten. Je moet slapen.

Oude vrouw Je moet de rollen nu niet omdraaien. Jij lag de hele tijd te beven. Schokkend van de koorts. Ik heb je kleren uitgedaan. Omdat je er rustiger van werd. Je moest afkoelen.

Man Heb ik iets gezegd.

Oude vrouw Dat was de koorts. Dan zeg je dingen die je niet meent.

Man Welke dingen.

Oude vrouw Het was vast een droom. Vergeet het maar.

Man Heb ik iemand genoemd.

Oude vrouw Niemand.

Man Gelukkig.

Oude vrouw Alleen je vrouw.

Stilte.

Man Oei.

Lange stilte.

Oude vrouw Ze maakt je ziek. Ze is er te weinig. Zelfs als ze er niet is, houdt ze je uit je slaap. Je bent jezelf niet meer. Al een hele tijd.

Man Ik zie haar graag.

Oude vrouw Je ziet haar graag. Je zegt het op een rare manier. Wat zegt dat. Ik zie haar graag. Het gaat erom hóe je van haar houdt. Na al die tijd zou dat toch duidelijk mogen zijn. Waarom je dat doet.

Man Waarom.

Oude vrouw Waarom.

Man Ze is moedig. Ze praat makkelijk met iedereen die ze tegen komt. Dat kan ik niet.

Oude vrouw Kon je niet. Dat heb je van haar geleerd. Nog redenen.

Man Ze is gul.

Oude vrouw Ze is een wonder van een vrouw. Zo omschrijf je haar. Jammer dat ze niet hier is dan. Bij jou. Nog redenen.

Man Als ze terug komt ligt ze toch naast mij in bed. En niet naast iemand anders. Dan ben ik de gelukkige. Dan houdt ze toch van mij.

Oude vrouw Verzin eens iets nieuws.

Man Waarom vraag je dat.

Oude vrouw Nog.

Man Wat nog meer.

Oude vrouw Het feit dat je vrouw van huis is omwille van wat ze doet. Dat ze weg is voor werk. Altijd werk. Altijd van huis. Voor lange periodes. En dat ze dat kan. En ze dat wil doen. Ten koste van alles. Geweldige vrouw lijkt me dat voor jou.

Man Ze is lief voor de mensen die ze achter laat.

Oude vrouw Echt niets meer.

Man Ze is mijn vrouw.

Oude vrouw Is dat de conclusie. Een vrouw die jou geen genot schenkt. Kijk naar jezelf. Ze geeft je alleen maar koortsdromen. Ze geeft je zelfs geen kind. Vergeet dat niet.

Man Dat moet je niet opnieuw aanhalen. Dat is samen beslist. Ik hoefde geen kind met haar.

Oude vrouw Je hebt genoeg aan je stiefzoon.

Man Ik zie hem als mijn eigen zoon. Ja.

Oude vrouw Gelukkig.

Stilte.

Oude vrouw Sorry. Dat ik het zo zeg. Ik ben moe.

Man Hou hem erbuiten.

Oude vrouw Dus: je houdt van haar. Je koestert haar. Maar hoe kom je aan die wallen. Die ingevallen kaken. De nachtmerries. De zweetbuien. Geen honger meer. Waarom.

Man Ik treur omdat ze er niet is.

Oude vrouw Dat is al twee jaren zo. Daar zou je al lang vrede mee moeten hebben.

Man Misschien kan ik het niet meer. Ik wil nu kunnen genieten van mijn leven. Samen met haar.

Oude vrouw Leugen. Je liegt tegen mij. Tegen jezelf. Tegen haar. En iedereen. Ik ken je al langer dan vandaag. Ik weet, voel, zie en hoor alles. Alle pijn die in je zit ken ik. Je bent bijna als een zoon van mij geworden. Je kan niets voor me verbergen. Je hebt een geheim. Een groter verdriet. Die dromen die jij hebt, zijn die normaal als je getrouwd bent.

Man Wat bedoel je daar mee.

Oude vrouw Dat wat ik zeg.

Man Ik heb dromen over iemand anders. Iemand die me lief heeft. Die me opnieuw volledig maakt. Die me laat voelen wie ik echt ben.

Oude vrouw En het is niet je vrouw.

Man Iemand anders.

Oude vrouw Eerlijkheid siert je.

Man Die iemand anders lijkt op haar.

Oude vrouw Wie maakt je zo geil.

Man Je vindt me vast verschrikkelijk. Ziek in mijn hoofd.

Oude vrouw Daar ben ik te oud voor geworden. Het gaat om liefde. Eerlijk zijn met jezelf. Daar valt niet mee te spelen. Slechte liefde maakt ziek. De liefde die je voelt en jou kan genezen van de pijn die ik zag vannacht, is niet verschrikkelijk. Ik beloof dat ik niets zal zeggen.

Man Ik wil het er niet over hebben. Ik probeer alles te vergeten. Zelfs de naam. Niet dat ik er misselijk van word. Integendeel. Daarom juist. Ik word er te warm van vanbinnen. En dan word ik week. Heet. Ik moet me er tegen verzetten. Ik moet dicht blijven. Doorzetten. Want dit kan niet. Mag niet.

Lange stilte.

Man Zeg iets. Zeg iets. Alsjeblief.

Oude vrouw Ik heb beloofd dat ik er niets op ging zeggen.

Man Ik vroeg je om niets door te zeggen. Dat is iets anders. Zeg iets. Doe me dit niet aan. Iets.

Oude vrouw Dus: je bent verliefd op iemand anders.

Man Liefde heeft geen regels. Dat heb je zelf altijd gezegd.

Oude vrouw De liefde heeft zijn eigen regels. Als je het haar vertelt, word je toch afgewezen. Iedereen hier weet dat je getrouwd bent. Dus maak je geen illusies.

Man Je mag zeggen wat je wil. Maar ik voel wat ik voel. Als we samen zijn is er een aantrekking. Ik word niet afgewezen. Dat is nu net het probleem. Daarom is het zo moeilijk.

Oude vrouw De liefde kan nooit gewoon simpel zijn. Ze is vast aantrekkelijk. Ja. Je bent verliefd op haar. Misschien.

Man Wees gerust. Ik gebruik mijn verstand.

Oude vrouw Zit de liefde in het verstand. Nee. Ik ken alleen verliefden die zonder verstand beminnen. Hou je echt van haar.

Man Zachter praten.

Oude vrouw Waarom vind je haar zo lief. Haar maagdelijkheid. Is het dat.

Man Daar droom ik dus over.

Oude vrouw Haar gouden hart.

Man Dat hart. Die schoonheid. Een vol leven. Alles. De liefde zit in alles. En is mijn alles. In dit leven en het leven hierna. In dit bestaan. En in het toekomstige. Ik word zot.

Oude vrouw Verder.

Man Er is geen verder.

Oude vrouw Dus jij houdt van haar. Maar zij niet van jou.

Man Zoiets mag je niet zeggen. Dat weet je niet.

Oude vrouw Dan moet je het haar vragen.

Man Dat kan ik niet. Dat durf ik niet. Ik ben bang dat ik het verkeerde zal zeggen.

Oude vrouw Fluister het dan in haar oor.

Man Ik zou zelfs niet durven fluisteren.

Oude vrouw Wat een mens fluistert in iemand zijn oor wordt altijd goed ontvangen.

Man Als we alleen zijn, durf ik zelfs niet meer in de ogen te kijken. Één enkel woord en ik versteen. We mogen elkaar niet meer tegenkomen. Dat is het beste.

Oude vrouw Ik ben de eerste die vindt dat je in je leven moet doen wat je gelukkig maakt. Welke gevolgen dat ook kan hebben voor anderen. Je moet het juiste doen. Je moet jezelf recht in de ogen kunnen blijven kijken. Het is het enige wat je hebt in je leven.

Man Dus: ik moet mijn hart volgen.

Oude vrouw Ja.

Stilte.

Oude vrouw Eerst moet je te weten komen of het wederzijds is. Dan praten we verder.

Man Dus.

Oude vrouw Trek kleren aan. Kom onder de mensen. En zoek haar op.
4.

Man Vertel eens.

Zoon Wat moet ik vertellen.

Man Ben je gelukkig.

Zoon Hoe bedoel je.

Man Als je jouw leven bekijkt. Ben je dan gelukkig.

Zoon Het zou beter kunnen.

Man Je begrijpt me niet. Voel je dat je leeft. Leef je. Ben je echt. Ben je wie je bent.

Zoon Ik voel me heel goed hier. Ik heb alles wat ik nodig heb.

Man Mis je niet iets.

Zoon Wat zou me dan gelukkiger maken.

Man Misschien mis je iets. Of iemand.

Zoon Wil je die kant op.

Man Ik wil helemaal nergens heen. Ik ben benieuwd naar jou. Ik wil met je praten. Ik zie of spreek je zelden meer. We leven langs elkaar heen.

Zoon Je wilt weten of ik al van straat ben. Waarom ik zo vaak van huis ben.

Man Het lijkt er op dat je steeds op jacht vertrekt. Maar je komt nooit met een prooi naar huis.

Zoon Misschien wel. Misschien ook niet. Het interesseert me niet.

Man Hoe kan zo iets jou op jouw leeftijd niet interesseren. Je zou bezig moeten zijn met alles en iedereen te willen proeven.

Zoon Ben jij gelukkig.

Man Dat doet er niet toe.

Stilte.

Man Waarom kijk je zo naar mij.

Zoon De eenzaamheid trekt naar je ogen. Doe er iets aan nu het nog kan. Je mag niet alleen zijn. Jij vertelt mij wat ik moet doen. Maar je moet zelf willen blijven willen. Zo wil je toch niet de rest van je leven doorbrengen.

Man Zoiets mag je niet zeggen. Ik weet dat je je moeder ook mist. Maar je mag me niet op andere ideeën brengen. We hadden het over jou. Jij moet nu genieten van het leven. Je mag nooit hard worden. Liefde maakt zacht. En houdt je zacht. Eens je hard bent geworden kan je niet meer terug. Zo wil je niet eindigen. Er zijn mensen die naar je eenzaamheid kijken en vrolijk tegen je doen omdat ze je leegte op vullen. Geloof me, alleen zij worden er beter van.

Zoon Ik geloof je.

Man Zo zorgen ze voor hun eigen geluk. Alleen daar is het hen om te doen. Uiteindelijk eindig je altijd alleen.

Korte stilte.

Zoon Ben jij me nu aan het bewijzen dat je wel gelukkig bent.

Man Kijk naar vrouwen. Ze zijn gemaakt om je meer man te laten voelen. Wat zoek je dan als je niet thuis bent. Kijk naar wat er rond je gebeurt.

Zoon Ik heb het gedaan.

Man Wat.

Zoon Ik heb naar vele vrouwen gekeken. Ik heb het geprobeerd. Ik keek. Heel de tijd. Ik vroeg me telkens af hoe het zou zijn om met elk van hen samen te zijn. Of ik iets zou voelen als we samen zouden zijn. Ik kende alleen maar jongens. Mezelf. Mijn vrienden. Onze wereld.

Man Je hebt niets gevonden.

Zoon Ik verspil er mijn tijd niet meer aan. Met zoeken. Dan mis je al de rest. Ik hou me bezig met de dingen die ik wil doen. Ik vond er niets aan. Dat mannengedrag.

Man Mis je dan geen vrouw.

Zoon Ga je vreemd. Is dat het. Mijn moeder is het soort van vrouw dat gewoon voelt en doet. Altijd al geweest. Hoe lang is ze nu alweer niet weg van huis. Iedereen heeft zijn behoeften. Praat met me. Dat wilde je toch. Schaam je je.

Man Er is nog niets gebeurd, er is niets om me voor te schamen. Ik denk dat ik gewoon iemand mis. Net zoals jij iemand mist. Ik voel dat.

Zoon Ik mis niemand.

Man Niemand.

Zoon Nee.

Man Echt niemand.

Zoon Ik mis niemand in mijn leven.

Man Je mist niet iemand.

Zoon Iemand.

Man Je moet toch wel al eens iemand gehad hebben die je nodig had in je leven. Of iemand waar je ondersteboven van was. Of bent. Of wil worden.

Zoon Niet echt. Ik ben helemaal gelukkig alleen. Ik ben enig kind. Ik heb altijd alles alleen gedaan. En daar ben ik perfect gelukkig mee. Ik heb in mijn leven steeds alles alleen moeten doen. Ik heb me nooit eenzaam gevoeld. Ik trok altijd mijn plan. Zo ben ik groot geworden. Ik was mijn eigen baas. Mijn moeder was er nooit. Niemand heeft me geleerd wat ik nu allemaal kan of wie ik ben. En zie mij staan. Het is toch ook gelukt zonder die iemand anders. Ik heb niemand nodig om gelukkig te zijn.

Stilte.

Zoon Waarom kijk je zo naar me.

Man Dit had ik nooit van jou verwacht.

Zoon Wat.

Man Dit meen je toch niet. Meen je dit serieus. Dat je niemand nodig hebt om gelukkig te zijn.

Zoon Ja.

Man Zó oppervlakkig. Heb je gedronken.

Stilte.

Zoon Waarom zeg je nu niets.

Man komt heel dicht bij Zoon staan.

Man Je moet alleen voelen. Niets zeggen. Luisteren. Voelen.

Zoon Dit is raar.

Man Doe je ogen dicht.

Zoon Waarom doe je dit.

Zoon sluit de ogen. Man bekijkt hem.

Man Je gewilligheid verrast me.

Zoon Alleen mijn ogen zijn dicht.

Man Ik doe niets. Ik kijk.

Zoon Dat maar.

Man Je bent zoals je moeder. Maar dan knapper. Jonger. Met minder geschiedenis. De weg ligt nog open. Ik wil je koesteren om je schoonheid. Je bent het evenbeeld van je moeder toen ze jong was. Maar dan nog mooier. Zo mannelijk. Jij houdt de teugels stevig vast. Als een ruiter zijn paard. Hou je ogen dicht. Beeld je in dat wij samen vrijen.

Zoon Als een man zijn ogen sluit terwijl hij neukt, denkt hij alleen nog aan zichzelf.

Man Doe je ogen open, godverdomme. Kijk naar me.

Stilte.

Man Ogen open. Kijk naar mij. We doen het samen. Stop met denken. Alleen naar me kijken. Want dat is het enige wat ik wil. Ik wil dat je in mijn ogen kijkt.

Zoon kijkt.

Man Kan je zien waarom ik naar je verlang. Want ik kan het niet vertellen.

Zoon Ik kijk je in de ogen.

Man Ik wil dat je me écht in de ogen kijkt.

Zoon Ik kijk in je ogen.

Man Kijk récht in mijn ogen. Tot in mijn ziel.

Zoon Kan jij nog naar jezelf in de spiegel kijken hierna.

Man Je kan nauwelijks verstoppen hoe geil je bent.

Man fluistert in Zoons oor. Ze kussen.

Zoon Ik voel helemaal niets. Niets. Niets. Niets.

Man Ik wil het zelf zien. Eerder geloof ik je niet. Ik zag het in je ogen. Je bent van mij. Ik wil je.

Man werpt zich op Zoon. Het lijkt op een vrijpartij uit te draaien. Uiteindelijk gooit Zoon Man hardhandig van zich af. Bij Zoon is er geen teken van opwinding te zien. Zoon bekijkt Man. Lang. Vol medelijden.

Zoon Ik kan hier de hele nacht met mijn broek op de enkels blijven staan. Je kunt heel de nacht naar mijn pik blijven kijken. Maar dat verandert niets. Er is niets te volgen. Niets groeit. Geen beweging. Mama heeft gebeld. Morgen is ze terug.

Vrouw Dat kan jij niet voor mij beslissen.

Man Doe het voor mij.

Vrouw Wat heb je toch. Ik ken je niet meer.

Man Er is iets. Het is allemaal anders gelopen.

Vrouw Jij bent niet schuldig aan hoe het er nu aan toe gaat tussen ons. Dat weet je best. En ik weet dat ook. Ik ben er veel te weinig. Dat weet ik.

Man Ik was naïef. Of te romantisch, misschien. Ik kan niet meer van jou zijn. Dat kan je niet meer van mij verwachten. Ik heb dit niet gewild. Je hebt me nooit iets willen beloven. Niets om naar uit te kijken. Om naar te verlangen. Ik had het zo nodig. Dat beetje hoop. Ik heb gewacht. Mijn leven stond op pauze. Het kwam maar niet. Niets. Het is te laat. Ik kan dit niet meer. Ik ben op. Kapot. Er is iets geknakt in mij. Het ging fout in mijn hoofd. Je moet je er gewoon bij neerleggen. Jij bent diegene die is weggegaan. Krokodillentranen. Dat is het thema van je leven. Je schuldig voelen. Ik zeg alleen feiten. Ik bedoel niets meer. Ik heb al genoeg bedoeld. Ik zwijg over de rest.

Vrouw Welke rest.

Man Ik heb voor mezelf gekozen. Je kan alleen maar je eigen spelregels kiezen. Van die van een ander moet je afblijven.

Vrouw Net voor je denkt dat er een eind aan komt, gebeurt er iets dat alles goed maakt. Ik ben vroeger teruggekomen. Ik heb je verrast. En dat is nog maar het begin. Ik wil je vaker zien. Dat heb ik beslist.

Man Ja. Het stopt.

Vrouw Hoe bedoel je. Wil je me niet meer aanraken. Heb je een ander.

Stilte.

Vrouw Wie is het.

Stilte.

Vrouw Er is dus iemand anders. Is het dat wat je wil zeggen.

Man Ja.

Vrouw Is ze goed in bed.

De Man blijft zwijgen.

Vrouw Ik had het godverdomme moeten voelen aankomen.

Man Ik heb geprobeerd er tegen te vechten. Ik kon niet anders dan me er aan overgeven.

Vrouw Is het al lang aan de hand.

Man Nee. Integendeel.

Man blijft stil.

Vrouw We lossen dit op. Ik wil jou. Als het dat is wat je wil horen.

Man Dat weet ik niet. Ik moet eerst nadenken. Alleen.

Vrouw Wie is het. Ik wil weten wie.

Man Dat doet er niet toe.

Vrouw Toch wel.

Man Wie het is heeft niets te maken met wat er tussen ons aan de hand is. Of was.

Vrouw Denk jij dat.

Man Ik wil praten. Maar later.

Vrouw Ik wil weten wie het is. Ik moet met haar praten.

Man Ik wil nu niets meer zeggen.

Vrouw Ken ik haar.

Man zwijgt opnieuw.

Man We praten morgen verder. Het spijt me.

Vrouw Dan ga ik naar mijn zoon toe. Hij zal mij wel met open armen ontvangen. Jij wil toch alleen zijn.

Man zegt opnieuw geen woord.

Vrouw Jij hebt me toch niet nodig.

Man Hij is het.

Vrouw Wat.

Man Ik heb alles van hem gezien.

Vrouw Hoe.

Man Hij heeft zich helemaal aan me getoond. Zijn naakte ziel.

Vrouw Wat bedoel je.

Man Hij was het. Hij is het. Ik ben ziek van verliefdheid. Mijn hart klopt voor hem.

Vrouw Dit is een grap.

Man Dit is niet bepaald het moment voor humor.

Vrouw Jij valt toch niet op mannen.

Man Ik wist het niet.

Vrouw Hij valt ook niet op mannen.

Man Hij is het voor mij. Dat is het enige wat ik weet.

Vrouw Ik ga hem halen.

Man Nee. Ik kan hem nu niet onder ogen komen.

Vrouw Is er al ruzie dan. Nog voor jullie een koppel zijn.

Vrouw moet hardop en hartelijk lachen.

Vrouw Dit is toch ongelooflijk grappig.

Man Ik zie hem graag.

Vrouw Hebben jullie al seks gehad.

Man Hij stond naakt voor mij. Met zijn broek op de enkels.

Vrouw Ik geloof er niets van. Zoiets doet mijn zoon niet. Je liegt.

Man De waarheid is al heftig genoeg om ook nog eens te gaan liegen. Zoiets doe ik niet.

Vrouw Bewijs het.

Man Je kan me alleen maar geloven.

Vrouw Ik weet hoe mijn kind eruit ziet. Beschrijf hem. Wat maakt hem anders dan de anderen.

Man Ik zag zijn moedervlek. Als het dat is wat je bedoelt.

Vrouw Waar. Precies waar.

Man Aan de binnenkant van zijn linker dijbeen. Als een pijl die naar zijn kruis wijst.

Vrouw Hou je mond.

Man Het spijt me.

Vrouw Zwijg.

Man Dat begrijp ik.

Vrouw roept als een oerkreet:

Vrouw Zwijgen godverdomme.

6.

Zoon verwelkomt Vrouw met open armen.

Zoon Moeder. Hoe gaat het.

Vrouw Goed.

Zoon Alleen goed.

Vrouw Het gaat.

Zoon Waarom doe je zo afstandelijk. Ik ben je zoon. Wil je me dan niet vastpakken. Ik heb je gemist.

Vrouw Dag grote zoon van me.

Zoon Wordt dit de toon voor het moeder-zoon gesprek. Dat kan. Ik weet alleen niet of het een goed gesprek wordt.

Vrouw Je bent veranderd.

Zoon Jij bent veranderd.

Vrouw Kom jij nog wel eens buiten. Het leven zou een feest moeten zijn voor je. Je zou alle dagen met iemand anders naar huis kunnen komen.

Zoon De stad kan de boom in. Alles werkt in superlatieven daar. In het nachtleven is alles een beetje meer. Een beetje blijer. Een beetje mooier. Een beetje verdrietiger. Alles is aangedikt. Het is niet de wereld. De wereld is somber. En leeg. We zijn allemaal alleen met onszelf bezig.

19

Zoon zwijgt.

Vrouw Ik heb mijn man gesproken. Hij kan niet meer slapen. Enig idee hoe dat komt.

Stilte.

Zoon Geen idee.

Vrouw Wat zeg je. Ik heb je niet verstaan.

Zoon Niets.

Vrouw Hij heeft me dingen verteld.

De Zoon zwijgt stil.

Vrouw Ik ga je iets vragen. Misschien wil je wat ik nu ga zeggen helemaal niet horen. Maar ik ga het toch doen. Het is er het perfecte moment voor. Intimiteit. Vertrouwen. Ken je dat. Dat is als goud. Dat moet je altijd respecteren.

Zoon Zeg wat je te zeggen hebt.

Vrouw Hoe was jouw eerste keer. Weet je dat nog. Want daar gebeurt het. Daar leer je het. De eerste keer dat je het voelt. Intimiteit.

Zoon Dat jij je niet schaamt.

Vrouw Ik herinner me zelfs niet meer hoe hij heet. Alleen het gevoel is me bijgebleven. Hij was lief en ontzettend knap. Hij was niet de ware voor mij.

Zoon Wie.

Vrouw We hadden alles gepland. Hij wist niet dat het mijn eerste keer was. Ik denk dat hij een beetje verbaasd was. We kleedden ons helemaal uit. Het was niet gezellig. Gewoon op de grond. We lagen naakt tegenover elkaar. En hielden elkaars hand vast. Hij raakte mijn borsten aan met de achterkant van zijn vingers. Hij keek ernaar met een blik die ik nooit zal vergeten. Net een baby die met je gezicht speelt. Hij haalde nauwelijks adem. Dat vond ik leuk. Zijn blik toen hij naar mijn borsten keek is mijn mooiste herinnering. Hoe hij ernaar keek.

Zoon Dit wil ik toch helemaal niet horen. Je bent mijn moeder.

Vrouw Je bent helemaal bleek.

De zoon antwoordt niet.

Vrouw Val jij op mannen.

Zoon Dat weet ik niet. Ik denk het niet. Ik weet het niet. Ik wil het niet.

Vrouw Geef het gewoon toe. Dat mag.

Zoon Dat kan ik niet. Ik weet niet of ik op mannen val of niet. Ik moet toch geen dingen vertellen die niet waar zijn.

Vrouw Geef het gewoon toe. Zeg het.

Zoon Wat wil je horen.

Vrouw Ik ben je moeder. Tegen je moeder kan je toch wel alles zeggen. Vertrouw mij dan.

Zoon Ik heb niemand.

Vrouw Je liegt.

Zoon Ik lieg niet.

Vrouw Zeg het.

Zoon Er is niemand.

Vrouw Geef het toch toe.

Zoon Wat. Ik lieg niet.

Vrouw Wie is het.

Zoon Wat is dit. Is dit een ordinaire wedstrijd. Over wie er gelijk heeft. Ik ben geen homo.

Vrouw Dat is al iets. Is er nog meer dat ik moet weten. Is er iets gebeurd.

Zoon Het zou fijn zijn moest je een poging doen om te beseffen dat ik ook gevoelens heb. En dat ik niet alles met je wil delen. Mag dat. Je bent er nooit en nu opeens zou ik in jouw plaats de ideale zoon moet uithangen. Zou ik je alles moeten toevertrouwen. De zoon die zijn mama alles wat hem bezielt, vertelt. Moet ik ineens jouw leeg moedergat gaan vullen.

Vrouw Dat is zieke praat. Je kop is rot.

Zoon Ga toch gewoon terug naar je man. Hij heeft je gemist. Ik zou geen tijd verspillen. Hij wil op je zitten nu. Hij heeft het nodig.

Vrouw verkoopt Zoon een slag om de oren.

Zoon Jouw geile man heeft aan me gezeten. Hij heeft op me gezeten. Hij heeft me vastgehouden. Hij heeft me getongd. Als je het dan toch wil weten.

Vrouw Jij bent toch een sterke man. Sterke mannen kunnen zich toch wel verdedigen zeker. Je bent je dus vergeten te verzetten.

Zoon Ik was als verlamd. Ik kon niet.

Vrouw Je bent je vergeten te vermannen. 21

Zoon Ik wou het niet.

Vrouw Helemaal buiten jouw wil om gebeurd.

Zoon Hij heeft me verkracht. Hij heeft me verkracht. Hij heeft me verkracht.

Stilte.

Vrouw Ik wil alles horen tot in detail.

Zoon Dat wil je toch niet horen. Zo iets. Hij is jouw man. En ik jouw zoon.

Vrouw Wil je het niet vertellen.

Zoon Begrijp dat toch. Ik wil er niet meer aan denken.

Vrouw Tot in detail. Ik wil weten hoe de vork in de steel zit. Ik wil alles horen. Stap voor stap. En ik wil het eerst uit jÓuw mond horen.

Zoon Ben je zeker dat je dat wel wil.

Vrouw Ja.

Stilte.

Zoon Hij kleedde me helemaal uit. Hij bleef minutenlang naar me kijken. Met mijn broek op de enkels. Zo moest ik voor hem blijven staan. Ik was als verstijfd. Ik kon niet meer

bewegen. Hij kwam dicht bij me staan. Hij streelde me. Nadien sloeg hij me in het gezicht. Hij duwde mij hardhandig op de grond. Ik moest gaan liggen. Op mijn buik. Ik heb nog geprobeerd me te verzetten. Kijk: ik heb blauwe plekken op mijn armen. Ik kon niets doen. Ik kon alleen stil liggen. Als verlamd was ik. Hij fluisterde in mijn oor toen hij in me kwam. Hij heeft me verkracht. Hij wilde wraak nemen omdat jij er niet meer bent voor hem. Hij wilde jou op je zwakke plek raken. Dat fluisterde hij.

Vrouw

Hij fluisterde.

Zoon

Ik kan alleen maar slapen met mijn ogen open. Als ik slaap ben ik er niet om mezelf te beschermen. Ik vertrouw niemand meer. Alleen mezelf.

Vrouw

Hij zei het niet. Hij fluisterde. Ik maak hem kapot. Ik stamp zijn knieën over. Ik trap zijn ribben kapot. Ik breek al zijn botten. Ik steek zijn ogen uit met mijn vingers. Ik ruk zijn tong eruit. Snijd zijn ballen van zijn lijf. Ik vergiftig hem. Voor mijn part wordt hij overreden. Of blaast hij zichzelf op. Hij bestaat niet meer voor mij.

7.

- Man Het is zo stil hier. Ik kan het niet meer verdragen. Niemand heeft nog tegen me gepraat sinds ze terug thuis is. Jij bent de enige die me komt opzoeken. Misschien willen ze me niet meer zien.
- Oude vrouw Ik heb ervan gehoord.
- Man Jij weet meer. Is het zo. Hebben ze tijd nodig. Om na te denken. Ik begrijp dat wel.
- Oude vrouw Zij heeft me gestuurd.
- Man Ze moet vast tijd vinden om tot rust te komen. Om van de schok te bekomen. Om te kunnen nadenken. Alles op een rij te zetten.
- Oude vrouw Ik denk dat dat zelfs niet aan de orde is.
- Man Wat bedoel je.
- Oude vrouw Ik heb ze nog nooit zo vastberaden gezien. Overtuigd van wat ze is en denkt. Ik denk dat niets haar nog van de wijs brengt. Haar besluit staat vast. Maar ik kom met je praten. Ik wil jouw kant van het verhaal horen. Ik geef je het voordeel van de twijfel.
- Man Waarom komt zij niet. Dan kunnen we er zelf over praten. Zonder tussenpersoon. Als twee volwassen mensen. Ik wil haar alles uit de doeken doen. Dat ben ik haar verschuldigd.
- Oude vrouw Ik ben blij dat je het zelf zegt. Maar er valt niets meer te vertellen. Ze weet alles.
- Man Wat bedoel je.
- Oude vrouw Ze weet alles. En het is veel. Te veel. Ik vind het knap hoe ze op dit moment kiest voor iets heel belangrijk in haar leven.
- Man Ik wil haar zien. Ik wil met haar praten. Kan je haar dat zeggen.
- Oude vrouw Ze wil je niet meer zien.
- Man Wat.
- Oude vrouw Nooit meer.
- Man Nooit meer.
- Oude vrouw Ze wil je niet meer zien.
- Man Hoezo.
- Oude vrouw Ze heeft besloten je nooit meer onder ogen te komen. De pijn is te groot.
- Man Dit is een kwestie van de schok over te laten gaan. Te wachten. En te praten. Ik wil haar helpen.
- Oude vrouw Ze wil je hulp niet meer. Je bent ver over de schreef gegaan.

Man Jij weet als geen ander dat ik heb gevochten tegen wat er in mij speelde. Je hebt me zelf gezegd dat in de naam van de echte liefde alles mogelijk is.

Oude vrouw Er zijn grenzen. Toen ik je zei dat je je hart moest volgen, had ik wel een ander scenario voor ogen.

Man Ik weet dat het hard is, maar ik zie die jongen graag.

Oude vrouw Het is haar zoon.

Man Dat is zeer pijnlijk. Dat weet ik toch ook wel. Waarom denk je dat ik er zo ongelukkig bij liep. Ik zat tussen twee vuren. Vandaar dat ik kapot ging.

Oude vrouw De pijn heeft je verziekt.

Man Ik ben net opgelucht nu.

Oude vrouw Dat je die zin over je lippen krijgt. Dat ik hier nog sta. En jou de kans geeft om nog maar een extra woord tegen me te zeggen.

Man Ik zie hem graag. Ik kon me niet meer bedwingen. Ik heb mijn hart gevolgd. Ik heb hem gezegd dat hij mijn alles is. Hoe mooi ik hem vind.

Oude vrouw Ik kan begrijpen dat ze niets meer tegen je te zeggen heeft.

Man Ik kon niet meer liegen.

Oude vrouw En dat was álles wat je zei.

Man De waarheid. Ja.

Oude vrouw Ik praat niet meer met een leugenaar. Pak je hebben en houden en verdwijn. Dat is wat ik je van haar moest zeggen.

Man Ik ben hier te veel op dit moment.

Oude vrouw Ze wil je nooit meer zien. Knoop dat heel goed in je oren. Ik hoop dat je dat begrijpt. Dat je dat respecteert. Nooit of te nooit zal je haar nog opzoeken. Of hem. Beloof het.

Man Hoe kan ik dat beloven. Ik heb gezien dat hij me ook graag ziet. Hij kan het alleen nog niet kan toegeven. Als het zover is, kan ik hem toch niet verbieden me te zien.

Oude vrouw Dat meen je niet.

Man Hij heeft zijn eigen wil. Hij is een man.

Oude vrouw Hij is nu vooral een zoon die zijn moeder heel hard nodig heeft. Ze volgt haar moederhart. Ze heeft voor haar zoon gekozen.

Man Jammer dat alles zo ver is moeten komen. Maar goed dat ze er is voor hem.

Oude vrouw Je mag op je beide knieën vallen dat ze jou niet heel je leven laat wegrotten in de gevangenis. Weet je wat ze met zo een types als jou doen daar. Je ballen gaan er af.

Man Hij is meerderjarig. Hij is niet mijn zoon. Er is geen bloedband. Hij is mijn stiefzoon. En ik zie hem graag. Dat is toch geen misdadaad. Iemand graag zien. Ik heb daar zo lang over nagedacht. Hij ziet mij graag. Dat weet ik toch. Dat voel ik toch. Ik ben toch niet zot.

Oude vrouw Is het dat dat je gevoeld hebt toen je hem hebt verkracht.

Man Wat.

Oude vrouw Je hebt me heel goed gehoord. Verkracht.

Man Wat.

Oude vrouw Je hebt met je vuile poten aan hem gezeten. Hij wilde het niet.

Man Dat is niet waar. Ik heb hem niet gedwongen. Dat kan niet. Dat is niet waar.

Oude vrouw Zou hij liegen tegen zijn eigen moeder.

Man Ik moet haar zien. Dat is niet waar. Dat zou ik toch nooit doen. Hoe kan ik iemand die ik zo graag zie, zoiets aandoen. Ik zie hem graag. Zoiets is meer dan alleen maar zotte lust of geilheid.

Oude vrouw Let op wat je zegt. Mannen denken in het heetst van de strijd wel eens aan andere dingen dan het hart.

Man Ik heb hem niet verkracht. Komaan zeg. Ik wil met haar praten. Of met hem.

Oude vrouw Van hem blijf je af. En haar laat je met rust.

Man Ik heb hem niet verkracht. Zoiets mag hij me niet aandoen. Dat kan hij niet menen. Dat mag hij niet doen. Niet met mij. Ik heb dit niet gewild. Het is niet de waarheid.

Oude vrouw Stel je niet aan. Jij bent hier het slachtoffer niet. Pak je spullen. Ga ergens anders heen waar je hen niet lastigvalt. En rot er.

8.

Vrouw en zoon zijn samen. Ze doen niets. Ze zeggen niets. Ze zijn gewoon samen voor enige tijd.

9.

Man Het kan niet. Dat kan niet. Dat kan niet.

Oude vrouw Probeer me niet te overtuigen. Dat hoeft niet meer. Ik dacht dat ik je kende.

Man Het kan niet. Hij wil mij ook. Daar ben ik zeker van. Anders was ik er toch niet aan begonnen. Ik had alles toch niet op het spel gezet. Ik wilde toch niet álles verliezen Anders was ik toch gewoon bij haar gebleven. Had ik mezelf ziek gehouden. Ik was er zeker van hem over te houden. Het enige wat ik wou.

Stilte.

Oude vrouw Misschien heeft de waanzin van je verliefdheid je belogen.

Man Wat bedoel je.

Oude vrouw Misschien was het enkel lust.

Man Nee. Dat weet ik zeker. Hij zit in elke vezel, elke porie van me. Ik zou hem nooit kwaad doen.

Oude vrouw Zou het kunnen dat je dingen hebt gevoeld die er niet waren. Dat je stopte met nadenken. Dat je jezelf niet meer kon bedwingen.

27

Stilte.

Man Mijn gevoel heeft me nog nooit in de steek gelaten. Nooit. Ik ben misschien wel radeloos verliefd. Maar ik ben geen verkrachter.

Oude vrouw Soms gebeuren er dingen die je zelf niet hebt gewild. Maar zijn ze toch gebeurd.

Man Is alles dan een leugen. Is alles waar ik in geloofde dan een grote leugen. Het kan toch niet zijn dat ik hem heb gedwongen tot iets wat hij helemaal niet wilde. Dat mijn geliefde mij ziet als een beest. Een monster. Terwijl ik alleen maar liefde wilde geven. Dat ben ik toch niet. Zo iemand ben ik toch niet. Ik ben alles kwijt. Alles.

Man vertrekt. Oude vrouw blijft alleen achter.

10.

Vrouw en Zoon bij het lijk van Man.

Zoon	Parasiet. Pervert.
Vrouw	Rustig blijven.
Zoon	Zo laf zijn om uit het leven te stappen. Iedereen zo achter te laten. Hij wil van ons de schuldige maken. Hij is de schuldige. Smeerlap. Ik hoop dat je hard hebt afgezien. Dat je zoveel pijn hebt gehad. Jij verdiende de ergste pijn die iemand ooit kan voelen. Hoe gruwelijker het was hoe beter. Ik hoop dat je onder water alleen maar kon ondergaan wat de natuur voor je in petto had. Je lichaam dat zichzelf verlamt omdat het crepeert. Omdat het niet weet wat te doen. Zoveel pijn dat de tijd waarin je verlangt om te sterven eindeloos gaat duren. Zoveel tijd om na te denken over hoe vuil je bent vanbinnen. Tot je de koude niet meer aankan. Je niet meer kan bewegen. Je spieren die verzuren omdat je je te hard verzet tegen wat je voelt. Duizend naalden die je huid kapotscheuren als kleine haakjes. Ze villen je om je in het zoute water laten pekelen. Tussen de pijn en de dood zit de tijd. Ze zeggen dat de tijd alle wonden heelt. Maar onder water gelden er andere wetten. De wetten voor verkrachters. Ik hoop dat je kapot ging in elke vezel. Ik hoop dat je voelde dat jouw rotte kop je zieke lijf heeft aangetast. Dat je zoveel angst en pijn en verdriet hebt gevoeld. Zo veel dat je alleen maar kon smeken om te mogen sterven. En als je smeekte om te sterven, was je niets meer. En zo hoort het. Een nul. Niets. Stront.

Zoon wordt mateloos emotioneel. Hij gaat huilen.

Vrouw	Vergooi je tranen niet voor hem. Na wat hij je heeft aangedaan.
Zoon	Misschien wilde hij helemaal niet meer dood nadat hij was gesprongen. En kon hij niet anders dan sterven.
Vrouw	Het was zijn eigen keuze. Je moet opgelucht zijn.
Zoon	Als ik hem zo zie liggen kan ik niet opgelucht zijn.
Vrouw	Je was beter niet meegekomen. Ik heb je nog gewaarschuwd.
Zoon	Ik moest hem zien. Ik moest.
Vrouw	Ik begrijp het niet. Het lijkt er op dat jij meer tranen voor hem hebt, dan ik er heb. Het is niet goed voor je om hier te willen blijven.
Zoon	Ik moet naar hem kunnen kijken. Daarom ben ik hier. Ik moet afscheid nemen.
Vrouw	Ik moet afscheid nemen. Ik zou moeten huilen. Ik heb hem graag gezien. Nu herken ik hem niet meer. Het beeld van hem is niet wat hij is geweest. Hij was zo mooi. Een trotse man. Vol levenslust. Zo genereus. Zo gevoelig. Liefdevol. Ik herken bijna niets meer. Hij is helemaal aangetast. Opgeblazen. Vaal groen. Hij stinkt. Wonden. Blauw en paars. Aan het rotten voor hij onder de grond zit. Hij was zo knap. En hij was mijn man. Hij was mij overkomen. Hij was het mooiste dat ik ooit ben tegengekomen.
Zoon	Hij heeft zich zo vaak afgevraagd waarom je steeds opnieuw vertrok. Waarom bleef je niet hier. Waarom was daar beter dan hier. Bij hem. Bij mij. Hij bleef hier om er voor mij te zijn. Aan de zijlijn staan. De verzorger uithangen. Want dat is wat hij goed kon. Mensen laten uithuilen. Ze terug warm maken in het nest. En daar genoot hij van.

Vrouw Door hem kwam ik thuis in mijn eigen huis. En nu ligt hij hier voor me. Een homp vlees. Zielloos. Niets meer.

Stilte.

Zoon Een slagveld blijft er over. Weet je wat ik van jou heb gemaakt. Een vrouw die geen geliefde en geen moeder meer kan zijn. Jij kan jezelf nooit meer graag zien. En dat komt door mij.

Vrouw Wat zeg je nu allemaal.

Zoon Ik ben een beest.

Vrouw Stop daarmee.

Zoon Ik vertrek nu en kom niet meer terug. Dat heb ik beslist. Kom me niet opzoeken. Dat moet je me beloven. Als je me nog graag ziet. Beloof het me.

Vrouw Je maakt me bang.

Zoon Ik verdwijn. Ik wis alle sporen. Je zal me nooit meer ontmoeten. Want ik zal niet meer te vinden zijn. Begin opnieuw. Zonder hem. Zonder mij. Ik wil dat je bij hem blijft. En hem een mooi afscheid geeft. Maar daar kan ik niet bij zijn. Dat verdien ik niet.

Vrouw Hij is niet het slachtoffer.

Zoon Als ik zo meteen vertrek, wil ik dat je alleen luistert. Een mes zal door je hart gaan. Want wat ik zal vertellen gaat door merg en been. Ik kan jouw zoon niet meer zijn.

Vrouw Wat zeg je. Wat bazel je. Wat bedoel je.

Zoon De tijd is gekomen om te gaan. Niets meer zeggen. Beloof het me.

Vrouw Ik word gek. Zeg wat je wil zeggen. Ik kan niet meer.

Zoon Ik ben een leugenaar. Ik heb tegen je gelogen. Hij kon niet verder leven met wat ik je verteld heb. Hij is er niet meer. Omdat. Omdat hij me had verteld dat ik zijn ware liefde was. Zijn ontdekking. Niets zeggen. Luisteren. Ik heb je verteld dat hij me verkrachtte. Maar hij heeft alleen met woorden voor zijn liefde gevochten. Zonder me te dwingen. Ik ben schuldig. Ik ben gaan lopen toen ik het wist. Ik liet hem in de steek. Ik heb hem diep menselijk ongelukkig gemaakt vanbinnen. Omdat ik de ballen niet had hem recht in de ogen te kijken. Als een man. Het was geen spel. Maar ik heb wel een spel gespeeld. Als een kleine jongen die geen idee heeft van de gevolgen. Omdat ik zelf te laf was om in mijn eigen hart te kijken. En toe te geven. Hij zag me graag. En ik heb hem van me weggeduwd. Hij was zo dicht bij zijn liefde. Maar de liefde die hij zag was niet de liefde die hij verwachtte. Laffe liefde. Zo laf dat die hemzelf beschuldigde van het ergste wat een mens een ander mens kan aandoen.

Stilte.

Zoon Ik heb je jouw man afgenomen. Je kan je geen vrouw meer voelen. Door wat ik gedaan heb, kan je je ook geen moeder meer noemen. En ik jouw zoon.

Vrouw Jij hebt het recht niet om in mijn plaats te beslissen.

Zoon Alleen luisteren moeder. Je hebt beloofd te luisteren.

Vrouw Ik heb helemaal niets beloofd.

Zoon Dag moeder.

Zoon vertrekt. Vrouw huilt als ze alleen is.

11.

Vrouw luistert (niet).

Oude vrouw

Ik ben ook mijn man verloren. Ik weet wat je meemaakt. Hoe je wroet. En kreunt. Je sterk probeert te houden. Hoe je oplossingen wil zoeken. Of hoe je je schuldig voelt. Waarom hij het gedaan heeft. Eén ding is zeker. Het is niet jouw keuze geweest. Zoveel is duidelijk. Anders zou je niet zoveel afzien. Ik geef je een goede raad. Het is niet aan ons om dat te snappen. Of om mee te zeulen. Eigenlijk willen mensen leven zoals dieren dat doen. Volgens hun eigen natuur. Maar we kunnen dat niet. Omdat we mensen zijn. We worden gedirigeerd door dingen waar we zelf geen vat op hebben. En daardoor kennen we schuldgevoel. We willen die dingen verklaren vanuit onszelf. Alsof wij zelf iets fout hebben gedaan. Of kunnen doen. Gewetenswroeging. Iedereen doet alleen maar zijn best om het goed te doen in het leven. Na de dood van mijn man kwam ik niet meer uit bed. Ik dacht: hadden we maar kinderen gehad. Dan kon ik de ellende met iemand delen. Mijn vrienden en familie probeerden me te helpen. Maar dat zei me toen niets. Dat was zinloos. Op een dag werd ik wakker en ging ik naar mijn werk. En ik kwam weer thuis. De volgende dag ging ik weer naar het werk. En ik kwam opnieuw thuis. De dagen volgden elkaar op. Steeds weer. Opnieuw. En voor ik het wist ging het. Ik miste hem. Absoluut Maar het verdriet was weg. Het was goed. Ik kon het wel begrijpen. Niet zijn dood. Die niet. Wel de manier waarop je dingen achter je laat. Sommige dingen blijven je altijd bij. En andere dingen raak je kwijt. Zonder een spoor achter te laten. Zonder littekens.

Vrouw fluistert in het oor van Oude vrouw.

Vrouw

Mijn moeder heeft me altijd gezegd dat het goed is om niets te zijn. Het is goed om niets te hebben. Het is goed niets te willen.

31